מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את הגזרה של פועל נתון לפי השורש והצורה
- לתרגל את צורות העבר, ההווה, העתיד ושם הפועל
- להכיר את חמשת הבניינים ואת הפעלים היוצאים מהכלל בעברית

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – זיהוי גזרות

1. א – פ"נ
2. א – ע"ו/ע"י
3. א – גרוניות
4. ד – הפעיל
5. ב – פיעל והפעיל
6. ג – שם פועל

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – בטבלה כתוב שאין הווה לפועל הזה
2. לא נכון – השורש נ-ת-ן הוא פועל מיוחד מגזרת פ"נ
3. נכון – כך מופיע בטבלה
4. לא נכון – יש גם פעלים בבניין פיעל כמו תאר וברך
5. נכון – כתוב בטבלה יָקוּם
6. לא נכון – הוא מופיע גם בנפעל, בפיעל ובהפעיל

חלק ג' – השלמת צורות

1. יפול
2. לראות
3. ישב
4. נ-כ-ר
5. ע"ו/ע"י
6. לבנות

חלק ד' – התאמת שורש לגזרה

1 – ב (פ"נ)
2 – ג (פ"י)
3 – א (ע"ו/ע"י)
4 – ה (ל"י (ל"ה))
5 – ו (ל"א)
6 – ד (כפולים)

חלק ה' – כתיבה והבנה

1. יש לבדוק שהצורות תואמות לטבלה ושהתלמיד בחר שתי גזרות שונות
2. מצופה הסבר שמדובר בפעלים מיוחדים יוצאי דופן שאין להם את כל הצורות הרגילות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ע"ו/ע"י
- יֵשֵׁב / ישב
- כי הוא פועל מיוחד יוצא דופן ואין לו שם פועל בשימוש

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג את הטבלה מול התלמידים תוך כדי התרגול כדי שיוכלו לבדוק את עצמם
- כדאי להדגיש את הפעלים המיוחדים (הלך, נתן, יכול, היה) כי הם חריגים גם בתוך הגזרה שלהם
- בחלק הפתוח מומלץ לעודד שימוש בפעלים שכבר נלמדו בכיתה כדי לחזק את הקישור לטקסטים מוכרים

דף תרגול: טבלת הפעלים בגזרות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעברית יש פעלים שמשתנים בצורה מיוחדת בגלל אותיות מסוימות בשורש שלהם. הגזרות עוזרות לנו להבין למה פועל כמו 'נפל' משנה צורה בעתיד ל'יפול', ולמה לפועל 'היה' אין הווה.

1 חלק א' – זיהוי גזרות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השורש נ-פ-ל שייך לגזרת:

א) פ"נ ב) ל"א ג) כפולים ד) ע"ו/ע"י

2. השורש ק-ו-ם שייך לגזרת:

א) ע"ו/ע"י ב) פ"י ג) ל"י (ל"ה) ד) גרוניות

3. הפועל הלך הוא פועל מיוחד בגזרת:

א) גרוניות ב) פ"נ ג) ל"א ד) כפולים

4. באיזה בניין מופיע הפועל הקים?

א) קל ב) נפעל ג) פיעל ד) הפעיל

5. השורש ס-ב-ב (כפולים) מופיע בטבלה בשני בניינים. אילו?

א) קל והפעיל ב) פיעל והפעיל ג) נפעל והתפעל ד) קל ונפעל

6. לפועל יכול, לפי הטבלה, אין צורת:

א) עבר ב) הווה ג) שם פועל ד) עתיד

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפועל היה אין צורת הווה בעברית	☐	☐
2	השורש נ-ת-ן שייך לגזרת ל"א	☐	☐
3	הפועל בנה שייך לגזרת ל"י (ל"ה)	☐	☐
4	כל הפעלים בגזרת גרוניות הם בבניין קל בלבד	☐	☐
5	צורת העתיד הוא של הפועל קם היא יקום	☐	☐
6	השורש ק-ר-א מופיע בטבלה רק בבניין קל	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת צורות

השלימו את המילה החסרה.

1. העתיד (הוא) של הפועל נפל הוא _____

2. שם הפועל של הפועל ראה הוא _____

3. העבר של הפועל יושב הוא _____

4. השורש של הפועל הכיר הוא _____

5. הגזרה של הפועל רץ היא _____

6. שם הפועל של הפועל בנה הוא _____

4 חלק ד' – התאמת שורש לגזרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נ-פ-ל	____	**א.** ע"ו/ע"י
2. י-ש-ב	____	**ב.** פ"נ
3. ק-ו-ם	____	**ג.** פ"י
4. בנה	____	**ד.** כפולים
5. קרא	____	**ה.** ל"י (ל"ה)
6. סבב	____	**ו.** ל"א

5 חלק ה' – כתיבה והבנה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שני פעלים מגזרות שונות מהטבלה וכתבו לכל אחד משפט בעבר, בהווה ובעתיד

2. הסבירו במילים שלכם למה לפועל יכול אין שם פועל, ולמה לפועל היה אין הווה

כרטיס יציאה

מהי הגזרה של השורש ש-י-ר?

כתבו את צורת העתיד הוא של הפועל ישב

למה אין צורת שם פועל לפועל יכול?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀